

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України  
Рівненський державний гуманітарний університет  
Факультет документальних комунікацій та менеджменту  
Кафедра бібліотекознавства і бібліографії

*Звітна наукова конференція викладачів,  
аспірантів, співробітників і студентів  
РДГУ*

*21—22 лютого 2012 р.*

*Секція «Актуальні проблеми  
бібліотекознавства і бібліографії»*

УДК 02  
ББК 78  
З–42

Звітна наукова конференція викладачів, аспірантів, співробітників і студентів РДГУ, 21—22 лют. 2012 р. Секція «Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії» / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т. — Рівне : РДГУ, 2012. — 52 с.

Збірник складений на основі матеріалів секції наукової конференції, проведеної кафедрою бібліотекознавства і бібліографії Рівненського державного гуманітарного університету. До нього увійшли тексти і тези доповідей, в яких розглядаються актуальні питання книгознавства, бібліотекознавства і бібліографії в Україні.

**Редакційна колегія:**

ЖУК В. М. — відповідальний редактор

**Члени редколегії:**

ШВЕЦОВА Г. М., ТРАЧУК Л. Ф., МІЛЯСЕВИЧ І. В.

Рекомендовано до друку методичною секцією Ради факультету ДКМ  
Рівненського державного гуманітарного університету,  
протокол № 2 від 10 вересня 2012 р.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2012

3. Документознавство : навч. прогр. для студ. спец. 7.020102 “Книгознавство, бібліотекознавство і бібліогр.” / Рівнен. держ. гуманіт. ун-т ; [уклад. Г.М. Швецова-Водка]. — Рівне : РДГУ, 2008. — 29 с.

4. Швецова-Водка Г. Н. Единство бібліотекознання, бібліографоведення і книгознання відновлено! : [рец. на кн. Столярова Ю. Н. Бібліотекознання, бібліографоведення і книгознання як єдина наукова спеціальність. — Орел, 2007] / Г. Н. Швецова-Водка // Книга : дослід. і матеріали. — 2008. — Сб. 89 / I—II. — С. 308—313.

5. Шатрова М. Едіціологія — дисципліна книгознавчого циклу / Марина Шатрова // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. — 2011. — № 3. — С. 59—62.

УДК 378.4.023.5

Жук Вікторія

## **ВИВЧЕННЯ ОСНОВ АРХІВНОЇ СПРАВИ МАЙБУТНІМИ ФАХІВЦЯМИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ „КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ” В ГУМАНІТАРНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Бібліотеки і архіви у сучасному соціально-комунікаційному середовищі як споріднені соціальні інститути відіграють значну роль у задоволенні потреб суспільства в соціально значущій документальній інформації. Постійне вирішення завдань актуалізації ресурсів бібліотек і архівів як соціально-комунікаційних структур та центрів аналізу документальної інформації є нагальною необхідністю руху вперед в епоху розвитку інформаційного суспільства. Тому сьогодні, готуючи майбутніх бібліотечних фахівців, їх знайомлять зі специфікою архівної справи. Для цього в Рівненському державному гуманітарному університеті було введено до навчального плану підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня „спеціаліст” спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” таку дисципліну, як „Архівознавство”.

Предметом вивчення цієї дисципліни стали такі аспекти, як архівна документальна ретроспективна інформація та засоби її пошуку, архівне інформаційне середовище, архівні фонди, фондоутворювачі та інші. Студентів ознайомлюють з розвитком архівної діяльності в Україні та за кордоном, особливостями архівознавства як науки, формуванням Національного архівного фонду України, організацією документів та справ Національного архівного фонду України, формами використання цих документів, інформатизацією архівної справи.

Окремі загальноосвітні (історико-культурологічні та літературні) і спеціальні дисципліни надають студентам спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” попередню базу для вивчення дисципліни „Архівознавство” та методи роботи над нею. В межах своєї кваліфікації майбутні бібліотекарі отримують значний обсяг знань з таких спеціальних дисциплін, як „Книгознавство та історія книги”, „Аналітико-синтетична обробка документів”, „Основи наукових досліджень”, „Бібліотечне

фондознавство”, „Документознавство”, „Бібліографознавство”. Тому студенти добре засвоюють процеси обробки архівних документів, процеси організації архівних фондів, організацію довідково-пошукового апарату архіву, особливості типів і видів архівних документів та інше.

Знання особливостей праці архівного працівника дозволить випускникам спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” більш впевнено орієнтуватися на ринку праці та відносно легко адаптуватися до можливої майбутньої професійної діяльності в архівних установах.

УДК 002

Шатрова Марина

### **БІБЛІОПОЛІСТИКА — ДИСЦИПЛІНА КНИГОЗНАВЧОГО ЦИКЛУ**

У процесі розвитку науки вирізнилося декілька концепцій трактування книгознавства, на яких ще у 80-х роках ХХ століття акцентував увагу Й. Є. Баренбаум: «1. книгознавство розглядається як єдина *комплексна* наука про книгу і книжкову справу; 2. книгознавство — комплекс наук про книгу та книжкову справу, що пов'язані між собою; 3. вузьке розуміння книгознавства як науки (лише) про книговидавничу справу та книжкову торгівлю» [1, с. 74]. Дотепер проблема чіткого розуміння належності книгознавства до якоїсь конкретної концепції не вирішена.

Традиційний напрям розуміння книгознавства як науки тяжіє до першої концепції, представниками якої були М. М. Лісовський, О. М. Ловягін, Л. У. Биковський, М. М. Куфаєв, А. І. Барсук, Й. Є. Баренбаум та ін. Структуру книжкової справи майже кожен з них трактував дещо по-іншому. Зокрема, за М. М. Лісовським [7], вона складається з процесів книговиробництва — книгорозповсюдження — книгоопису. Л. У. Биковський [4], підтримуючи загалом підхід М. М. Лісовського, запропонував інший варіант структури книжкової справи: книговиробництво — книгопоширення — книгоживання. За Й. Є. Баренбаумом [1, с. 74] об'єкт книгознавства — це система «книга — книжкова справа — читач». Кожен етап руху книги в системі книжкової справи вивчається спеціальними науковими дисциплінами, що взаємопов'язані між собою.

За О. М. Ловягіним [8], це дисципліни, які вивчають книгу поступово, з погляду її генетики — статички — динаміки. За М. М. Куфаєвим [5], цей перелік дещо змінюється: філософія книги — бібліологія — книжкова справа. Найближчим до сучасного розуміння складу книжкової справи і книгознавчої науки, яка її вивчає, є трактування А. І. Барсука [2, 3].

Сьогодні ми стверджуємо, що система „автор — рукопис — видавництво — виробництво” вивчається едіціологією [9], діяльність установ книгорозповсюдження — бібліополістикою; суспільне користування

## ЗМІСТ

### ***Підсекція:***

### ***Сучасні проблеми теорії і практики книжкової та бібліотечної справи і бібліографії***

#### ***Швецова-Водка Галина***

Навчання студентів спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” оволодінню системою книгознавчих знань

#### ***Жук Вікторія***

Вивчення основ архівної справи майбутніми фахівцями спеціальності „Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія” в гуманітарному університеті

#### ***Шатрова Марина***

Бібліополістика — дисципліна книгознавчого циклу

#### ***Остапчук Юлія***

Функції соціальних комунікацій в концепціях різних авторів

#### ***Грогуль Олена***

Бібліотечні інформаційні продукти і послуги

#### ***Ковальчук Юлія***

Організація квестів у бібліотеці (з досвіду Рівненської державної обласної бібліотеки)

#### ***Олейніченко Наталія***

Особливості створення бібліотечного веб-сайту (на прикладі веб-сайту Уманської міської централізованої системи бібліотек)

#### ***Грипич Світлана***

Наукова діяльність бібліотеки Рівненського державного гуманітарного університету в умовах модернізації освіти України

#### ***Семенюк Галина***

Науково-методичне забезпечення як один із чинників удосконалення діяльності бібліотек ВНЗ (з досвіду роботи Наукової бібліотеки РДГУ)

#### ***Поліщук Світлана***

Особливості бібліотечного менеджменту в бібліотеках ВНЗ та професійний імідж бібліотечного працівника як складова іміджу бібліотеки

***Коломієць Ніна, Печончик Богдана***

Електронний та традиційний каталоги бібліотеки ВНЗ: питання взаємодії в умовах інформаційного суспільства

***Луцишина Тетяна***

Інформаційні ресурси університетської бібліотеки в контексті інформаційного забезпечення навчального процесу

***Романуха Зоя***

Інформаційно-бібліографічне забезпечення самостійної роботи студентів

***Підсекція:***

***Історія вітчизняної книги,  
бібліотечної справи та бібліографії***

***Кашуба Христина***

Історія бібліотеки с. Заводське (Буського району Львівської області)

***Вільчик Анжела***

Історія і сучасний стан Стеблівської сільської бібліотеки (Здолбунівського району Рівненської області)

***Трохимчук Галина, Жук Вікторія***

З історії сільської бібліотеки (с. Грушівка Березнівського району Рівненської області)

***Якульська Ганна***

Історія та сучасний стан бібліотеки с. Смідин (Старовижівського району Волинської області)

***Дяківнич Наталія***

З історії Заставнівської районної бібліотеки для дітей (Чернівецької області)

***Косюк Оксана***

Історія та сучасний стан Луцької міської центральної бібліотеки для дітей

***Журавель Ольга***

Історія Центральної районної бібліотеки м. Ковеля Волинської області

***Мазуренко Галина***

Розвиток Центральної районної бібліотеки м. Козятина Вінницької області на початку ХХІ ст.

***Цироніна Ганна***

З історії діяльності відділу обробки документів та організації каталогів  
Чернівецької ОУНБ ім. М. Івасюка

Наукове видання

**Звітна наукова конференція викладачів,  
аспірантів, співробітників і студентів РДГУ,**

**2012 р.**

**Секція**

**«Актуальні проблеми бібліотекознавства і бібліографії»**

***Редакційна колегія:***

Жук В. М. — відповідальний редактор

***Члени редколегії:***

Швецова Г. М., Міляевич І. В., Трачук Л. Ф.

***Відповідальний за випуск:***

Жук В. М.

Підписано до друку 10.09.2012

Формат 60x84/16

Умов. др. арк. 4,7. Тираж 100 прим.

Редакційно-видавничий відділ

Рівненського державного гуманітарного університету

33028, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12